

Jul på Børnehjemmet Kildebjerget

Uddrag af Steff Eilertsens "Børnehjemsdreng 1951 - 1961".
Kildebjerget var et søskendebørnehjem, der lå ved Stouby mellem Vejle og Juelsminde.
Hr. og fru Thøffner er forstanderparret. Herman er fortællerens, Steffs, lillebror.

Af Steff Ejlertsen

Forstander Thøffner åbner fællesjulegaven fra Københavns Kommune.

Man kunne tydeligt se, når julen kom nærmere og nærmere på Kildebjerget.

Nisserne og al vores hjemmelavede julepynt hang rundt omkring.

Vi havde tømt vores skabe med legetøj, og i stedet havde vi lavet snelandskaber i skabene med nissegrotter af vat og med nisser og små spejle, som skulle forestille søer med is på.

Og nogle havde endda, ved hjælp af en pære, et fladbatteri og nogle ledninger, lavet lys i deres grotter.

Imidlertid tror jeg, at det var fru Thøffners dekoration med Jesusbarnet, de tre vise mænd og hyrderne med deres får, der var det flotteste julepynt og så stearinlysene på klaveret.

Hver morgen satte forstander Thøffner et nyt lys på klaveret og om aftenen, når vi skulle synge aftensang, blev det tændt.

Der kom flere og flere, og en dag slukkede Thøffner lyset i loftet, inden han begyndte at spille:

"Solen er så rød mor,
og skoven bliver så sort.
Nu er solen død mor,
og dagen gået bort.
Ræven går derude, mor,
vi låser vores gang.
Kom, sæt dig ved min pude, mor,
og syng en lille sang."

Erik og Herman hviskede til Store Kurt, at de havde set to ræve ved deres hule nede ved Rævehøj, men han tyskede bare på dem. Der skulle være stille, når vi sang aften-sang.

Thøffner spillede igen for på klaveret: "Glade jul, dejlige jul."

Det var den 15. december, snart skulle Herman og jeg til København og holde jul på skift hos Agnete og bedstefar. "God nat og sov godt," sagde forstander Thøffner.

"God nat, sov godt og tak for i dag," svarede vi og gik op ad trappen til sovesalene.

Den næste dag skulle vi til Horsens, og det var den dag, jeg for anden gang i mit liv hørte julemusik fra Frelsens Hær.

Vi skulle til tandlægen, og bagefter skulle vi for vores lommepege købe julegaver til dem, som vi ikke havde nået at få lavet noget til.

Selve tandlægebesøget husker jeg ikke så meget fra, selv om traditionen gentog sig år efter år, til jeg fyldte sytten og rejste fra egnen.

Men jeg husker det årlige syn af Frelsens Hær, der spillede julemusik på hovedgaden foran Wulffs Boghandel. Og jeg husker især det første år, fordi jeg blev så overvældet af musikken, at jeg kom til at putte alle mine små-mønter i raslebøssen i stedet for at købe julegaver. Senere, og nu hvor jeg er voksen, er det især deres store indsats for de fattige i samfundet, der imponerer og glæder mig, deres arbejde for at glæde andre.

Kl. 16 var vi alle samlet, og køreturen hjem kunne begynde.

Herman og Per sad oppe foran, fordi de næsten altid blev køresyge. Vi andre sad ved hver vores vinduesplads, en på hvert dobbeltsæde, for vi var næsten de eneste, der skulle med rutebilen.

Alligevel havde Friis travlt hele tiden.

Det var ham, som ejede og kørte rutebilen, og mens han kørte, skulle han hele tiden huske at kaste aviser ud de rigtige steder, og når vi kom til de små byer, var der altid lige nogle pakker, der skulle af og på ved butikkerne.

Det var også Friis, der hentede og bragte vores vasketøj til og fra dampvaskeriet i Horsens.

Og det var Friis, der i det hele taget gjorde det muligt for os at komme til Horsens, fordi vi fik så stor rabat, at forstander Thøffner havde råd til at betale for turen.

Og så blev det endelig den 21. december. Der duftede af flæskesteg og rødkål over hele huset. Det var juleaften på Kildebjerget.

De tre små nisser: Erik og tvillingeparret Jan og Judith.

"Alle gode gaver
de kommer ovenned,
så tak da Gud, ja, pris da Gud
for al hans kærlighed."

Vi var færdige med at synge det daglige bordvers, og det var som om alle sang lidt højere den aften.

Alle fire borde var festligt pyntet med lys og røde servietter, og der var flæskesteg og rødkål og brune kartofler. Og der var risengrød og mandelgaver.

Men det år havde Thøffner glemt at komme mandelen i skålen ved det bord, hvor Herman sad, så det varede lidt inden marcipangrisen blev udleveret.

Efter at de voksne havde talt lidt sammen, blev det besluttet, at Herman skulle have grisen, fordi han var den, der havde spist flest portioner risengrød for at få den.

"Må jeg åbne døren ind til juletræet?" spurgte Per.

"Må jeg?"

"Må jeg?"

Alle de små råbte i munden på hinanden, men vi andre vidste, at det altid var fru Thøffner, der slog dørene op ind til de stores stue, når træet var blevet tændt.

Og sådan gik det selvfølgelig også.

Træet var kæmpestort. Det nåede helt op til loftet, og det

var godt, at vi var tyve drenge på børnehjemmet, for ellers ville det have været svært at nå rundt om det. Bruno og Erik havde hjulpet Henriksen med at fælde og transportere juletræet, så derfor havde de fået lov til at tænde de nederste lys på træet. Som det dog strålede.

Vi gik rundt og rundt om juletræet, og man kunne tydeligt høre, at vi havde øvet julesange og julesalmer i hele december.

Thøffner havde fået dårligt hjerte, så han sad henne ved døren og kikkede på os, mens vi gik rundt om juletræet og sang. Men selv om han var syg og havde smerter, så smilede han hele tiden, og han ville hele tiden lige høre en sang til.

"Glade jul, dejlige jul."

Pludselig rejste forstander Thøffner sig og gik hen til det store egetræsbord i dagligstuen.

Det var fyldt med pakker. Vi fik altid to gaver hver.

Den ene var fra børnehjemmet, og den anden var fra Københavns Kommune.

Puslespil og legetøjsbiler, et matadorspil eller klodser. Gaverne var vidt forskellige, men alle glædede vi os over, at Thøffner og kommunen havde fundet lige præcis det, vi hver især havde ønsket os.

Jeg kan ikke huske, hvad jeg fik i julegave det år, men den gave, jeg fik nogle år senere, vil jeg aldrig glemme.

Jeg havde af Københavns Kommune ønsket Hilaire Bellocs bog om Napoleon, men forstander Thøffner fortalte, at han havde fået et brev om, at den var udsolgt fra forlaget.

Stor var min glæde derfor, da jeg åbnede min julegave det år, så bogen – og læste det medfølgende brev:

Kære Steff.

*"Napoleon" var udsolgt fra forlaget,
men vi har fundet den i en antikvarboghandel.*

Københavns Kommune ønsker dig en glædelig jul.

*Venlig hilsen.
Karen Jensen.*

I dag står bogen i mit bibliotek ved siden af fjorten andre bøger om Napoleon, og næsten dagligt falder mit blik på den og fortæller mig sin stille historie, om dengang en helt fremmed dame i Københavns Kommune gjorde noget fuldstændig ekstraordinært for at give mig en god jul på børnehjemmet.

Det varede længe, inden vi skulle i seng, men til sidst, da vi havde fået godteposer og havde sunget aftensang, sagde Tøffner, at vi skulle skynde os at falde til ro, fordi vi skulle tidligt op den næste dag.

"God nat, sov godt og tak for i dag."

I en lang række gik vi forbi hr. og fru Tøffner henne ved døren ud til gangen, og kort efter var alle faldet til ro ovenpå.

Steff Ejlersen.

Kildebjergert ophørte som søskendehjem i 1978. I dag er Kildebjergert kostskole og uddannelsescenter for psykisk udviklingshæmmede og sent udviklede med behov for vidtgående specialundervisning.